

1. ΚΕΙΜΕΝΟ: Η απουσία πνευματικής ηγεσίας

Οι «πνευματικοί άνθρωποι» είναι ουσιαστικά **απόντες**. Κανένας πόνος ευρύς, πνευματικός δεν τους συγκλονίζει. Ζουν σαν αργυραμοιβοί του πνεύματος, κάποιες στιγμές αποτραβιούνται για να το συντηρήσουν τάχα, και ύστερα κατεβαίνουν στην εμποροπανήγυρη της τρέχουσας ζωής, ανακατεύονται με το πλήθος, αλλά χωρίς να εγκαταλείψουν ούτε λεπτό το εγώ τους στα χέρια των άλλων, και νομίζουν πως ακόμη εξακολουθούν να φέρουν στο μέτωπό τους το ιερό σημάδι του πνεύματος. Αηδιαστικοί, γιατί τους λείπει η αδαμάντινη πνευματική σεμνότητα, κουφοί, υποκριτές, χωρίς ήθος, χωρίς ευαισθησία, κατεχόμενοι από τη δίψα του χρυσού, οχυρώνονται πολλές φορές πίσω από μια **κίβδηλη** σοβαρότητα, από ένα ψυχρό και αγέλαστο ύφος, για να παραστήσουν τους αυστηρούς και τους απόκοσμους. Λησμονούν πως ποτέ η ζωοποιός παρουσία του πνεύματος δεν μπορεί να σκορπά τη βλοσυρότητα και δεν καθηλώνει σε αδράνεια την καρδιά.

Τους μιλάς για ζητήματα πνευματικά, που πρέπει να τους φέρνουν σε οδύνη ψυχής, τους καλείς σε θυσίες, τους προσφέρεις στόχους πνευματικούς και ζητείς τη βοήθειά τους, αλλά εκείνοι δε σε νιώθουν. Το πνεύμα δε φτερουγίζει μέσα τους και δεν τους απομένει παρά κάποιο βαρύγδουπο και ψυχρό ταλέντο ή κάποια συνήθεια εξωτερικής πνευματικής ζωής χωρίς ουσία, χωρίς θερμότητα.

Πνευματικούς πόνους, σε τέτοιους τρομερούς καιρούς, δεν έχουν, πόνους που να τους αναποδογυρίζουν, να τους ρίχνουν έξω από τον εαυτό τους, να τους ευρύνουν και να τους βαθαίνουν υπαρξιακά, να εξαγνίζουν και να σταθεροποιούν την προσωπικότητά τους και να τους τοποθετούν στην αρχή, στην κεφαλή της φάλαγγας της εποχής μας. Αυτοί που ζήτησαν το μεγάλο τίτλο του ποντοπόρου, περιορίζονται στο λιμανάκι της ατομικής τους ζωής. Δεν είναι ανήσυχοι. Κι άνθρωποι ήσυχοι δεν μπορούν ποτέ να νιώσουν πόνο πνευματικό. Για τούτο και το έργο τους, αν και όταν υπάρχει, είναι έργο ηθικά, πνευματικά και αισθητικά ακόμη, γλωμό, μικροαστικό, χωρίς θαρραλέα ανάσα, χωρίς ορίζοντα, και τσαλαβουτά πάντα σε περιπτώσιολογικούς συναισθηματισμούς.

Σιγά-σιγά νιώθεις πως οι λεγόμενοι «πνευματικοί άνθρωποι» της εποχής μας είναι άνθρωποι των στεγανών διαμερισμάτων: ζουν κομματιασμένοι, χωρίς ν' ανησυχούν για την εύρεση της ενότητάς τους. Απ' εδώ η αρετή, απ' εκεί η κακία, απ' εδώ ο Θεός απ' εκεί ο μαμμωνάς. Και κανένας πόνος, κανένας αγώνας δακρύων και αίματος να

εξοβελιστεί ο εχθρός της ύπαρξης, για να λάμψει από αρετή το πρόσωπο του ανθρώπου [...]

Αλλά οι πολλοί και οι λεγόμενοι «πνευματικοί άνθρωποι», ουσιαστική -και όχι θεωρητική- έγνοια δεν έχουν. Έγιναν αθύρματα της εποχής, νάρκισσοι των αδιεξόδων, διεστραμμένοι των αγχών, εξόριστοι της πνευματικής πολιτείας.

Κ. Ε. Τσιρόπουλος

2. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A. 1. Να γραφεί η περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε (80-100 λέξεις).

(Μονάδες 25)

B.1. «Οι λεγόμενοι «πνευματικοί άνθρωποι» της εποχής μας είναι άνθρωποι των στεγανών διαμερισμάτων: ζουν κομματιασμένοι, χωρίς ν' ανησυχούν για την εύρεση της ενότητάς τους». Χρησιμοποιώντας τη φράση αυτή ως θεματική περίοδο, να αναπτύξετε μια παράγραφο με τα δικά σας επιχειρήματα.

(Μονάδες 10)

B. 2. α. Σε ποιο γραμματειακό είδος (επιφυλλίδα, άρθρο, δοκίμιο, μελέτη, χρονογράφημα) ανήκει το κείμενο;

(Μονάδες 10)

B. 2. β. Να βρείτε τα δομικά στοιχεία της πρώτης παραγράφου του κειμένου.

(Μονάδες 5)

B. 3. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις να παραθέσετε μία συνώνυμή της:

α. απόντες:

.....

β. κίβδηλη:

.....
γ. εξοβελιστεί:
.....

(Μονάδες 6)

B.4. Να εντοπίσετε στο κείμενο τέσσερα παραδείγματα μεταφορικής χρήσης του λόγου.

(Μονάδες 4)

3. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Γ. Σε ένα άρθρο που θα δημοσιευτεί στην τοπική εφημερίδα να αναφερθείτε στα γνωρίσματα των πνευματικών ανθρώπων και στο χρέος τους απέναντι στους ανθρώπους (400-500 λέξεις).

(Μονάδες 40)

Σπυροπούλου Μαρία, Φιλολόγος